



Biblijska teologija 1
amdg.eu/fer-bt1
bibteo@fer.hr



Evandeoski izvještaji o Kristovu dolasku

Mt 1; Lk 1s

**Od mnijenja
do poznavanja**

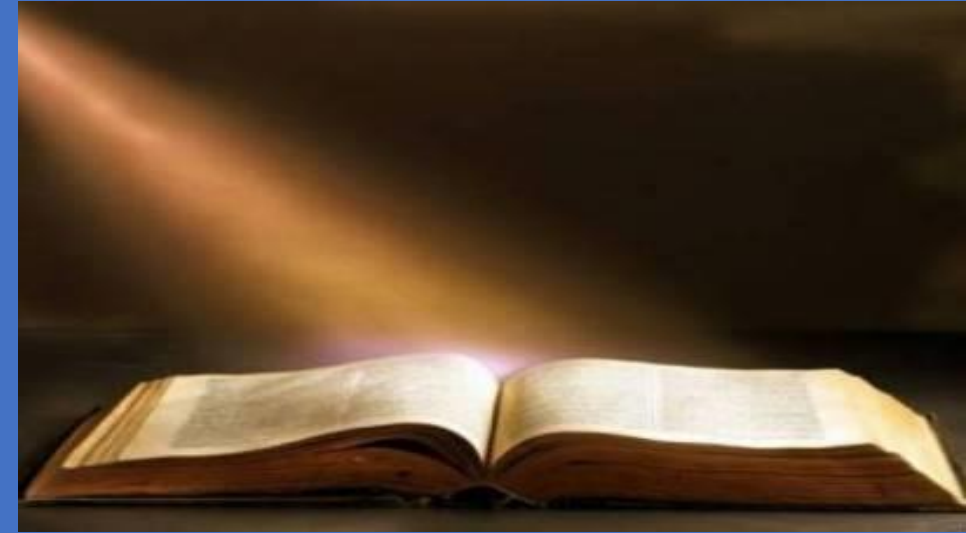


Biblijska teologija 1
amdg.eu/fer-bt1
bibteo@fer.hr

FER



Biblijska teologija 1



FER, zim. sem. 2021./22.

doc. dr. sc. Niko Bilić, SJ, FFRZ

Tanja Lakić, mag. theol.

<http://www.fer.unizg.hr/predmet/bibteo1>

Anđeo i djevnica (Lk 1,26-38)

- ❑ Sadržaj: navještaj rođenja (usp. Izak, Samson, usp. Samuel)
- ❑ Imena u Lk 1,26s?
- Γαβριήλ (moja snaga – Bog 26) i Μαριάμ (27)
 - ❑ Neobično oslovljavanje u v28?
- κεχαριτωμένη “*milosti puna*” (28) =
 - ❑ “Našla si *milost*” (χάρις Lk 1,30) – ispunjena, tražiteljica
- Pohranjuje u srcu (Lk 2,19.51)
 - ❑ Anđeo prepoznaje osjećaj u 1,30:
- “Ne boj se!” (30)
 - ❑ Otvorenost za budućnost (34):
- “Kako će to biti...?” (34)



Obećani

- *Sin – čiji (Lk 1,32.35; usp. 3,38)?*
- **Sin Svevišnjega (32), Sin Božji (35; usp. 3,38)**
 - עליון *‘el-jôn* – ὑψιστος [hypsistos]
(Post 14,18 – Lk 1,32.35; 2,14)
 - *Kralj – koliko dugo u Lk 1,33?*
- **kralj uvijek ← usp. 2 Sam 7,13s**
 - “prijestolje zauvijek” (13)
 - “ja ću mu biti otac” (14)
- **Ime (31)? יהושע – ישוע**
- *jêhôšúa* (Jošua Jš 1,1), *ješúa* (Ezr 3,2)
= יהוה + ישע spašava → Ἰησοῦς (LXX)



Josip i anđeo (Mt 1,18-23)

- Kakav čovjek, kakva nakana u Mt 1,19?
- **Pravednik, kani napustiti – kako (1,19 usp. 2,7)?**
- **λάθρα [láthra] “kriomice” kao Herod**
 - Kako prima objavu? (1,20)
- **Anđeo mu javlja u snu (20) –**
 - Usp. Adam (Post 2), Abraham (Post 15)
 - Jakov (Post 28), Josip Egipatski (Post 41), Daniel
- **Josipu još u Mt 2,13.19.22 (κατ’ ὄναρ “u snu”)**
 - **Specificirano ohrabrenje u Mt 1,20:**
- **“Ne boj se uzeti svoju ženu!”**



Mesija

- ❑ Ispunjeno proroštvo? (Mt 1,23 = Iz 7,14)
- “Rodit će” (Iz 7,14=Mt 1,23) – “rodit ćeš” (Lk 1,31), “rodit će” (Mt 1,21)
- עִמָּנוּ אֵל *‘immánu ’el* Ἐμμανουήλ (Iz 7,14; Mt 1,23)
- = “S nama Bog” – doživljaj zajednice
 - ❑ “Ja ću biti s tobom” (Post 26,3; 28,15; Izl 3,12)
 - ❑ Izak, Jakov, Mojsije
- Spasitelj naroda u Mt 1,21 – *od čega?*
- *Od njihovih grijeha*
 - ❑ Ime: Ἰησοῦς (1,21 isto kao Lk 1,31)



Dijete Duha i teško putovanje

- Dijete Duha (Lk 1,35; Mt 1,18.20)
- Gabriel Mariji: *Duh Sveti* će sići na te (Lk 1,35)
- KS: po *Duhu Svetom* (ἐκ – “iz, od” Mt 1,18)
- Anđeo Josipu: od *Duha Svetoga* (ἐκ Mt 1,20)
 - Carska naredba u Lk 2,1:
- Popis svega svijeta
 - Koliko puta za Kvirinija (2,2)?
- “prvi popis”
 - Marijino stanje prema 2,6?
- u visokoj trudnoći (2,6)



Putnici

- **Kamo treba poći (Lk 2,3)?**
- **“u svoj grad”**
- **πατριά “loza” – rod/očevina (4)**
 - **Čiji grad prema Lk 2,4.11?**
- **“grad Davidov” (4.11)**
 - **Podrijetlo Josipovo u Mt 1,20; Lk 1,27; 2,4?**
- **sin Davidov (Mt 1,20)**
- **iz doma Davidova (Lk 1,27)**
- **iz doma i loze Davidove (2,4)**
 - **sa Sjevera na Jug (povratak, objedinjenje)**



ἄγγελος [*angelos*]

- Lk 1,26; Mt 1,20 – glasnik
 - Govori ljudima Lk 1,30; Mt 1,20
- “Marijo”, “Josip *ben* David”
 - Prepoznaje ljudski osjećaj:
- “Ne boj se” (Lk 1,30; Mt 1,20)
 - Sam sebe definira u Lk 2,10:
- Donosim dobru vijest (Lk 2,10)
- “Velika radost” ⇔ velik strah (2,9)
 - Zapovijeda (Mt 1,21; Lk 2,12):
- Dat ćeš ime (Mt 1,21)
- Pronaći ćete (Lk 2,12)



- → Josip daje ime (Mt 1,25)
- → Pronašli su (Lk 2,16)
 - Broj u Lk 2,13?
- Vojska – Bog *Sabaot*

Pastiri – prvi štovatelji

- Gdje borave? (Lk 2,8)
- ἀγραυλοῦντες – žive vani
- Sadržaj objave u 2,11:
- σωτήρ [sotér]– Spasitelj
- χριστός [hristós] – Pomazanik
- κύριος [kyrios] – Gospodin
- Izvor objave prema 2,15?
- “obznanio nam ó κύριος = יהוה”
- γνωρίζω [gnorízo] – tko javlja?
- anđeli (v9.13) – γνωρίζω u v17?
- “ispripovjediti” – pastiri *objavitelji* (17)



- Vojska nebeska u Lk 2,13 i 17.20?
- αινέω – hvale Boga (13)
- λαλέω – pričaju (17.20)
- Reakcija pastira u 2,18.20?
- αινέω – hvale Boga (20)
- λαλέω – pričaju (18)

Plodovi

- Josip poznaje Mariju (Mt 1,25)
- Krist donosi poznavanje bližnjega
 - Tko daje ime (Lk 1,31; Mt 1,21)?
 - “Dat ćeš mu ime” (Lk 1,31; Mt 1,21)
- Marija, Josip – “oni će mu dati ime”
(καλέσουσιν Mt 1,23 ~ Iz 7,14)
 - Rezultat s pastirima u Lk 2,9 → 16:
- Objava: Slava Božja (δόξα Lk 2,9.14) →
novorođenče (16) – Lev 9; Ez
 - Pokret: “Hajdemo!”, pohite (Lk 2,15)



Primjena proroštva

- Anđeo: “Znak” σημειῶν (Lk 2,12)
- אֹת *'ôṭ* (=Božje djelo za spas naroda) u Iz 7,14:
- Novorođeno dijete
 - Kakvo dijete u Iz 9,5?
- Dijete – Bog (Iz 9,5)
 - Emanuel: S nama Bog (Iz 7,14; Mt 1,23)
 - Tko u Mt 28,20?
- “Ja sam s vama!” (Mt 28,20)

